

УДК 796.075:796.072.065.4

DOI <https://doi.org/10.24195/olympicus/2024-2.9>**Долинський Борис Тимофійович**

доктор педагогічних наук, професор,  
професор кафедри гімнастики та спортивних єдиноборств  
Державний заклад «Південноукраїнський національний  
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»  
**ORCID ID:** 0000-0002-3745-2460

**Дразіна (Долгієр) Євдокія Володимирівна**

кандидат наук з фізичного виховання та спорту,  
доцент, завідувачка кафедри теорії і методики  
фізичної культури та спортивних дисциплін  
Державний заклад «Південноукраїнський національний  
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»  
**ORCID ID:** 0000-0002-2818-8274

**Романенко Сергій Степанович**

доктор економічних наук, доцент,  
доцент кафедри спортивних ігор  
і менеджменту фізичної культури  
Державний заклад «Південноукраїнський національний  
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»  
**ORCID ID:** 0000-0002-4446-9244

## **СТРАТЕГІЯ ПІДВИЩЕННЯ ГРАМОТНОСТІ В ОБЛАСТІ ДАНИХ СФЕРИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ**

*Сфера фізичної культури і спорту є стратегічним учасником процесів формування здорової та активної нації, утвердження України на міжнародній арені, створення успішної держави у світовому співтоваристві. Сучасний стан державної політики характеризується інтенсивними євроінтеграційними процесами у всіх секторах економіки. Усі вектори реалізації державної політики сфери фізичної культури і спорту являють собою масив даних, грамотне використання яких забезпечує ефективне управління розвитком індустрії спорту й організацією підвищення рівня фізичної активності населення, використання спортивної інфраструктури, інклюзивність фізкультурно-спортивних та оздоровчих послуг. Стратегія підвищення грамотності в області даних сфери фізичної культури і спорту є підґрунтям компетентнісного підходу в процесі підготовки кадрів та управління персоналом фізкультурно-спортивних організацій. Мета дослідження – теоретичне обґрунтування сутності стратегічного підходу щодо підвищення грамотності в області даних сфери фізичної культури і спорту. Методи дослідження: аналіз спеціальної науково-методичної літератури й документів, системний аналіз, організаційний аналіз, системно-функціональний аналіз. Аналіз, оброблення, безпека використання та управління масивом даних у сфері фізичної культури і спорту виступають константами її розвитку в умовах інформаційного суспільства. Цифровізація процесів фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності передбачає: створення інформаційних проектів цього процесу, підтримку цифрових стартапів і пілотних проектів, надання державних послуг в електронному вигляді, нормативне закріплення всіх типів цифрової взаємодії Міністерства молоді та спорту України, суб'єктів сфери та стейкхолдерів, розроблення стандартів, платформ, порталів.*

*Знання та інформація використовуються як власний економічний ресурс в інноваційній діяльності сфери фізичної культури і спорту. Стратегічними напрямками підвищення грамотності в області даних сфери фізичної культури і спорту є: вивчення й аналіз міжнародного та національного законодавства у сфері даних; вивчення, дослідження та використання передових практик щодо стандартизації наборів даних високої цінності; вивчення*

національних норм і положень у сфері відкритих даних; використання інноваційних технологій навчання протягом життя для здобувачів освіти, дослідників та практиків сфери фізичної культури і спорту (проведення курсів та семінарів у супроводі тьюторів, розширення змісту на наповнення навчальних курсів), використання інформаційних бюлетенів та систем.

**Ключові слова:** компетентності, освітній процес, здобувачі вищої освіти, науковці, фахівці сфери фізичної культури і спорту.

**Вступ.** Сфера фізичної культури і спорту є стратегічним учасником процесів формування здорової та активної нації, утвердження України на міжнародній арені, створення успішної держави у світовому співтоваристві. Сучасний стан державної політики характеризується інтенсивними євроінтеграційними процесами у всіх секторах економіки. Усі вектори реалізації державної політики сфери фізичної культури і спорту представляють собою масив даних, грамотне використання яких забезпечує ефективне управління розвитком індустрії спорту, організацію підвищення рівня фізичної активності населення, використання спортивної інфраструктури, інклюзивність фізкультурно-спортивних та оздоровчих послуг. Функціонування та розвиток сфери фізичної культури і спорту здійснюється в умовах інформаційного суспільства як складного соціального, культурного та економічного феномену та характеризується динамічністю процесу. Однією з умов удосконалення цього процесу є розвиток інтелектуального потенціалу, інформаційної культури суспільства, людського потенціалу з опорою на знання, кваліфікацію, інновації, інформацію, смарт-цінності.

Стратегія підвищення грамотності в області даних сфери фізичної культури і спорту є підґрунтям компетентнісного підходу в процесі підготовки кадрів та управління персоналом фізкультурно-спортивних організацій, для забезпечення передових позицій науково-технічного, економічного, соціального, духовного й інтелектуального прогресу.

**Мета дослідження** – теоретичне обґрунтування сутності стратегічного підходу щодо підвищення грамотності в області даних сфери фізичної культури і спорту.

**Методи дослідження:** аналіз спеціальної науково-методичної літератури й документів, системний аналіз, організаційний аналіз, системно-функціональний аналіз.

**Результати.** Запорукою інноваційного розвитку суспільства є впровадження нових інформаційних технологій комунікації в освітню, наукову діяльність та безпосередньо в діяльність організацій. Концепція сучасної ефективної освіти у вимірі глобалізаційних викликів розкриває місце, роль та значення інформації в сучасному суспільстві, її основні змістові характеристики; передбачає виявлення проблеми науки й освіти, яка потребує змін на засадах інформаційно-комунікаційних технологій та інформаційної культури, а також особистої відповідальності влади, громадян і суспільства за прийняття рішень щодо подальшого розвитку інформаційно-комунікаційної сфери, впровадження ІКТ та реформування вищої освіти [14].

На сучасному етапі розвитку науки у сфері фізичної культури і спорту відбувається посилення і наростання складності й абстрактності наукового знання, інтенсивна її математизація і комп'ютеризація як база нових інформаційних технологій для аналізу різноманітних даних. Аналіз проблем формування компетентності фахівців фізичної культури і спорту та здобувачів освіти на основі інформаційних технологій та багатомірного аналізу свідчить про те, що під час засвоєння методів багатомірної статистики передусім необхідно сформувати компетентність із вибору метода аналізу даних, відповідного типовим завданням у фізичному вихованні та спорті. По-друге, для здійснення цього логічно мати компетенцію з уявлення системи класифікації багатовимірних методів аналізу даних, а по-третє, – формувати уявлення про теоретичні основи багатовимірного простору ознак досліджуваних об'єктів. Вищезазначене, на думку В.С. Ашаніна, В.С. Мудрика та М.В. Андреева, дозволяє майбутньому фахівцю свідомо використовувати інформаційну компетентність у разі вибору сучасних комп'ютерних програм для ефективного статистичного оброблення багатовимірних даних [2].

Відповідно до чинного законодавства у сфері фізичної культури і спорту [8] формування державної політики у цій сфері відбувається також за рахунок збору, статистичних спостережень, оброблення та аналізу певних показників стану розвитку фізичної культури і спорту, як-от:

- рівень фізичного здоров'я різних груп населення;
  - рівень залучення громадян до занять масовим спортом;
  - рівень залучення осіб з інвалідністю до занять фізкультурно-спортивною реабілітацією;
  - рівень залучення дітей та молоді, в тому з інвалідністю, до занять у дитячо-юнацьких спортивних школах;
  - досягнення спортсменів України на міжнародних спортивних змаганнях, передусім Олімпійських, Паралімпійських і Дефлімпійських іграх, Глобальних іграх спортсменів з порушенням інтелекту, Всесвітніх іграх з неолімпійських видів спорту;
  - рівень забезпеченості кадрами сфери фізичної культури і спорту;
  - рівень фінансового та матеріально-технічного забезпечення сфери фізичної культури і спорту;
  - рівень створення умов для доступу осіб з інвалідністю до спортивних споруд.
- Система моніторингу у сфері фізичної культури і спорту вирішує такі завдання:
- збирання, розроблення, узагальнення та всебічний аналіз адміністративних даних щодо подій у сфері фізичної культури і спорту;
  - розроблення і впровадження методології, що пов'язана зі збиранням та аналізом адміністративних даних і базується на результатах наукових досліджень, міжнародних стандартах та рекомендаціях;
  - забезпечення достовірності, об'єктивності, оперативності, стабільності та цілісності адміністративних даних;
  - забезпечення доступності, гласності та відкритості зведених адміністративних даних у межах законодавства.

Нормативно-правовим підґрунтям щодо роботи з даними в Україні є ряд законів і положень [9; 10; 11; 12; 13], де визначено правові та організаційні засади функціонування національної статистичної системи, компетенцію та повноваження органів державної статистики, регулювання правових відносин у сфері офіційної статистики з метою забезпечення держави і суспільства неупередженою та об'єктивною офіційною державною статистичною інформацією щодо економічної, соціальної, демографічної, екологічної, культурної та інших сфер життя суспільства в Україні та її регіонах.

Офіційна державна статистична інформація виробляється відповідно до плану державних статистичних спостережень і має задовольняти поточні та потенційні потреби користувачів і відповідати основним принципам офіційної статистики щодо забезпечення її якості, як-от: актуальність, точність і надійність, своєчасність і пунктуальність, узгодженість і порівнянність, доступність і ясність [3].

Статистична інформація у сфері фізичної культури і спорту формується за такими характеристиками, як демографічна та соціальна статистика, економічна статистика. Основна аналітична інформація представлена в щорічному звіті за формою 2-ФК та є загальнодоступною [6].

Відповідно до Стратегії розвитку сфери фізичної культури і спорту до 2028 року, діджиталізація дозволить вирішити проблему відсутності достовірних статистичних даних сфери, на основі яких можна здійснювати моніторинг її діяльності, виявляти проблемні питання та вживати оперативних заходів, спрямованих на впровадження якісних змін. За допомогою технологій штучного інтелекту на основі аналізу кількісних показників можна встановити зв'язки між різноманітними параметрами та побудувати прогностичні моделі запланованих заходів для впровадження ефективних управлінських рішень. Перехід на цифрову взаємодію між Міністерством молоді та спорту України та суб'єктами сфери, віднесеними до його управління, сприятиме безпаперовій взаємодії та спрощенню бюрократичних процедур, скороченню видатків на адміністрування, оперативності та прозорості процедури прийняття рішень, що знизить корупційні ризики. У рамках розвитку масового спорту електронні технології прискорюють впровадження системи адресного фінансування споживачів фізкультурно-оздоровчих послуг та дозволяють перерозподілити частину видатків від утримання установ, що надають фізкультурно-оздоровчі послуги, до фінансування придбання вже наявної фізкультурно-оздоровчої послуги, що значно збільшить

географію таких послуг. Міністерством розробляється механізм зворотного зв'язку між споживачем послуг та контролюючим органом з метою моніторингу якості наданих фізкультурно-спортивних послуг. З метою популяризації рухової активності серед населення передбачено стимулювати ринок приватних ІТ-рішень для створення пошукових порталів фізкультурно-оздоровчих послуг, додатки з гейміфікації тощо. Продовжено роботу щодо створення електронного паспорта спортсмена – інструмента взаємодії тренер–спортсмен–держава. Особливою проблемою у сфері діяльності Міністерства є непрозорий розподіл державного фінансування між федераціями з видів спорту. Оцифрування показників діяльності федерацій дасть змогу перейти до стану автоматизованого формульного розподілу коштів без участі в цьому процесі людини. Впровадження цифрових технологій дозволить створити державні картографічні дані щодо наявності й технічного стану спортивної інфраструктури в регіонах України, ступеня завантаження і прогнозу їх використання. Серед завдань для досягнення поставлених цілей:

1) створення державних електронних реєстрів, що відображають усі параметри діяльності зацікавлених сторін сфери фізичної культури і спорту; створення механізмів оброблення отриманих даних та формування необхідних звітів у реальному часі; розроблення та впровадження стимулів для передачі релевантних даних усіма зацікавленими сторонами сфери фізичної культури і спорту; створення механізму побудови прогнозних моделей з використанням штучного інтелекту, що можуть відобразити можливий стан розвитку сфери в разі зміни тих чи інших параметрів; розроблення та впровадження механізму взаємодії електронної картки спортсмена з медичною електронною картою, що спростить процедуру отримання дозволу на тренування чи виступу в змаганнях;

2) створення публічної ІТ-платформи щодо ефективного розподілу фінансових ресурсів; визначення критеріїв ефективності роботи національних спортивних федерацій, оцифрування їх діяльності; стимулювання участі громадян в оздоровчій руховій активності та їх рейтингування за рахунок запуску мотиваційних проєктів, гейміфікації тощо;

3) оцифрування об'єктів усієї спортивної інфраструктури і внесення повної та достовірної інформації до Єдиного електронного всеукраїнського реєстру спортивних споруд;

4) оцифрування всіх наявних фізкультурно-оздоровчих і спортивних послуг, створення механізму їх додавання до електронної бази; створення технічного механізму, що дозволить запровадити програму «Гроші ходять за послугою»;

5) створення стимулів для вітчизняного ІТ-ринку щодо залучення до розроблення програмного забезпечення для адміністрування діяльності федерацій і закладів, що надають фізкультурно-оздоровчі та спортивні послуги;

6) створення єдиного електронного календаря спортивних заходів [7].

Серед ризиків щодо досягнення стратегічної мети: висока вартість розроблення продуктів; опір з боку функціонерів сфери, що дотримуються консервативних поглядів на організацію роботи, а також недостатній рівень грамотності в області даних усіх стейкхолдерів.

Сучасний етап розвитку освіти характеризується особливою інтенсивністю реформ у галузі вищої освіти, що зумовлюються тенденціями світового розвитку. Проблеми розвитку інноваційних процесів в освіті присвячено досить велику кількість досліджень таких науковців, як: В.Г. Кремень, О.В. Соснін, М.О. Кононець, Т.О. Лукіна та ін. Ученими обґрунтовано теоретичні положення щодо інновацій, розкрито основні поняття, структуру інноваційного процесу, виділено етапи впровадження інновацій в умовах закладу освіти.

У зв'язку з активним процесом інтеграції України до Європейського Союзу все більшої актуальності та ваги набуває питання приведення законодавства України у відповідність до європейського. Одним із напрямів такого процесу є імплементація норм і положень законодавства та кращих практик у сфері відкритих даних у національне регулювання. На особливу увагу заслуговує вивчення аналізу нормативних актів та стратегії ЄС щодо стандартизації наборів відкритих даних, підходів Європейської Комісії до визначення переліку наборів відкритих даних високої цінності для потенційного об'єднання з єдиним європейським ринком неперсональних даних та цифрових послуг [1, 4].



Розроблення концепцій ефективного використання інформаційних технологій в умовах інтеграції України в європейський освітній простір розглядається як один із напрямів модернізації освіти. Саме освіта сприяє появі нових освітніх можливостей, перспективних форм, методів і засобів навчання, їх впровадження в процес підготовки фахівців високої кваліфікації.

У контексті глобальної інформатизації виник новий комплекс проблем, пов'язаний з безпекою інформації та самої комунікації, що зумовлено безпрецедентним проникненням інформаційно-комунікаційних технологій в усі сфери життя людини на тлі глобалізації інформаційно-комунікаційного середовища, інтеграції проблем у мережах зв'язку. Таким чином, управління освітнім процесом не має ґрунтуватися на нових методологічних і теоретичних засадах.

Значення інформаційної грамотності в наші дні важко переоцінити. Розвиток навичок роботи з даними вимагає практики та неодноразового знайомства з різними наборами даних та аналітичними методологіями [1; 15]. Щодо узагальнених рекомендацій з формування грамотності в області даних слід зазначити, що робота з великим набором даних передбачає вибір формату та набору даних, вибір інструментарію аналізу, підрахунок цифр, побудову діаграм, фільтрацію, виявлення цінних закономірностей та якісних, достовірних та ефективних висновків. Наступним етапом є ефективне управління та використання якісних та надійних даних. Підготовка та аналіз даних виконуються в три етапи: усунення помилок за допомогою інструментів або програмного забезпечення (Microsoft Excel, OpenRefine або SPSS); забезпечення однакового формату записів даних; конвертація потрібного формату. Особливу увагу слід приділяти захисту даних від втрати через регулярне резервне копіювання як на зовнішніх жорстких дисках, так і в хмарних сховищах. Шифрування конфіденційних даних підвищує рівень безпеки, гарантуючи, що навіть у разі доступу до них вони залишаються незрозумілими. Обмеження доступу до даних за допомогою надійних унікальних паролів та використання багатофакторної автентифікації (MFA) може ще більше знизити ризики втрати даних. На особливу увагу заслуговує опанування мистецтва візуалізації та передачі даних, з використанням інструментів Tableau або Power BI. Однак, крім подання даних, справжня грамотність щодо даних полягає у створенні доповіді з використанням переконливої інфографіки або інтерактивних презентацій. Грамотність щодо даних означає не лише їх розуміння, але й використання платформ для спільної роботи, як-от GitHub, для реалізації спільних проектів або доступу до загальних репозиторій даних. Таким чином, підвищення навичок роботи з даними є безперервним та корисним шляхом.

Оскільки академічна, наукова та практична спільноти стають дедалі орієнтованими на дані, важливість грамотності у сфері даних стає дедалі очевиднішою. А саме: критичне мислення, емоційний інтелект, прийняття рішень, спілкування, робота в команді, лідерство. Освоївши і покращивши ці навички, здобувачі вищої освіти, дослідники-початківці, а також фахівці-практики можуть з упевненістю вирішити як оперативні, так і стратегічні цілі діяльності. В умовах, коли штучний інтелект, алгоритми та аналітика є умовами повсякденного життя, на нашу думку, інтеграція в навчальні програми курсів грамотності відносно даних, інструкції з керування дослідницькими даними, їх візуалізації та презентації дозволить гармонійно опанувати ситуацію. Це стосується: загальних питань підготовки майбутніх фахівців, конкурентних на ринку праці; базових засад формування обчислювальних навичок та навчання оброблення даних; підвищення грамотного використання інструментів III; включення Web3 в університетські навчальні програми; пріоритетів опанування студентами грамотності щодо даних; нагальних знань і навичок на початку кар'єри дослідників.

Успішна освіта в галузі науки про дані вимагає цілісного підходу, який включає зміни в процесі викладання через оновлення змісту та використання інноваційних методів.

**Висновки.** Основою формування інформаційного суспільства є знання, інформація (у вигляді набору даних), людський ресурс та інтелектуальна власність. Знання та інформація використовуються як власний економічний ресурс в інноваційній діяльності сфери фізичної культури і спорту. Стратегічними напрямами підвищення грамотності в області даних сфери

фізичної культури і спорту є: вивчення та аналіз міжнародного та національного законодавства у сфері даних; вивчення, дослідження та використання передових практик щодо стандартизації наборів даних високої цінності; вивчення національних норм і положень у сфері відкритих даних; використання інноваційних технологій формального та неформального навчання протягом життя для здобувачів освіти, дослідників та практиків сфери фізичної культури і спорту (проведення курсів та семінарів у супроводі тьюторів, розширення змісту на наповнення навчальних курсів), використання інформаційних бюлетенів та систем.

### Література:

1. Аналітичний звіт щодо дослідження кращих практик і законодавства ЄС щодо стандартизації наборів даних високої цінності / авт. досл. О. Кабанов, Т. Олексіюк. Звіт підготовлено громадською організацією «Тренінгово-консультаційний центр з доступу до інформації» у межах USAID / UK aid проєкту «Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах / TAPAS», що реалізується Фондом Євразія, та за сприяння Міністерства цифрової трансформації України і підтримки Фонду Східна Європа. 2023. 41 с. URL: <https://diia.data.gov.ua/> (дата звернення 03.03.2024).
2. Ашанін В.С., Мудрик В.І., Андреев М.В. Проблеми формування компетентності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту на основі інформаційних технологій та багатомірного аналізу : монографія. Харків, 2019. 189 с.
3. Державна служба статистики України : офіційний сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Європейський портал даних. URL: <https://data.europa.eu/en> (дата звернення: 15.04.2024).
5. Лукіна Т.О. Освітні потреби слухача як основа формування змісту післядипломної освіти. *Зб. тез Всеукр. інтернет-конф. «Актуальні проблеми університетської та професійної післядипломної освіти в кризових умовах»*. НАПН України; Ун-т менедж. освіти. Київ, 2015. С. 64–65.
6. Міністерство молоді та спорту України : офіційний сайт. URL: <https://mms.gov.ua/fizichna-kultura/statistichna-zvitnist> (дата звернення: 22.03.2024).
7. Про затвердження Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 р. : постанова Кабінету Міністрів України від 4 листопада 2020 р. № 1089. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020> (дата звернення: 11.02.2024).
8. Про фізичну культуру і спорт : Закон України № 3808–XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text> (дата звернення: 23.01.2024).
9. Про доступ до публічної інформації : Закон України № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> (дата звернення: 17.02.2024).
10. Про захист персональних даних : Закон України № 2297-VI. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2297vi-11567> (дата звернення: 18.02.2024).
11. Про публічні електронні реєстри : Закон України № 1907-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1907-20#Text> (дата звернення: 19.02.2024).
12. Про офіційну статистику: Закон України № 2524-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text> (дата звернення 15.02.2024).
13. Про затвердження «Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» : постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 року № 835. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 20.02.2024).
14. Соснін О.В., Кононець М. О. Нові інформаційно-технологічні реалії комунікації в науково-освітній діяльності як запорука інноваційного розвитку суспільства. URL: [https://old-zdia.znu.edu.ua/gazeta/MONOGR\\_120.pdf](https://old-zdia.znu.edu.ua/gazeta/MONOGR_120.pdf) (дата звернення: 05.03.2024).
15. Ellen Bell. Four things to prioritise when teaching students data literacy. University of East Anglia. 2024. URL: <https://www.timeshighereducation.com/campus/authors/ellen-bell> (дата звернення: 12.04.2024).

### References:

1. Analytichniy zvit shchodo doslidzhennia krashchykh praktyk i zakonodavstva YeS shchodo standartyzatsii naboriv danykh vysokoi tsinnosti [Analytical report on the study of best practices and EU legislation on the standardization of high-value datasets] avt. dosl. Kabanov O.,

Oleksiiuk T. Zvit pidhotovleno hromadskoiu orhanizatsiieiu “Treninhovo-konsultatsiinyi tsentr z dostupu do informatsii” u mezhakh USAID / UK aid proiektu “Prozorist ta pidzvitnist u derzhavnomu upravlinni ta posluhakh / TAPAS”, shcho realizuietsia Fondom Yevraziia, ta za spryiannia Ministerstva tsyfrovoi transformatsii Ukrainy i pidtrymky Fondu Skhidna Yevropa. 2023. 41 p. URL: <https://diia.data.gov.ua/> (accessed: 03.03.2024) [in Ukrainian].

2. Ashanin, V.S., Mudryk, V.I., & Andrieiev, M.V. (2019). *Problemy formuvannia kompetentnosti maibutnikh fakhivtsiv fizychnoi kultury i sportu na osnovi informatsiinykh tekhnolohii ta bahatomirnoho analizu: monohrafiia [Problems of forming the competence of future physical culture and sports specialists on the basis of information technologies and multidimensional analysis: monograph]*. Kharkiv. 189 p. [in Ukrainian].

3. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy [State Statistics Service of Ukraine]. Ofitsiinyi sait: Retrieved from: <https://www.ukrstat.gov.ua/> [in Ukrainian]

4. Ievropeyskyi portal danykh [European data portal] Retrieved from: <https://data.europa.eu/en> (accessed: 15.04.2024) [in Ukrainian].

5. Lukina, T.O. (2015). Osvitni potreby slukhacha yak osnova formuvannia zmistu pisliadyplomnoi osvity [The student’s educational needs as a basis for the formation of the content of postgraduate education]. *Zb. tez Vseukr. Internet-konf. “Aktualni problemy universytetskoï ta profesiinoï pisliadyplomnoi osvity v kryzovykh umovakh”*. NAPN Ukrainy; Un-t menedzh. osvity. K., P. 64–65 [in Ukrainian].

6. Ministerstvo molodi i sportu Ukrainy [Ministry of Youth and Sports of Ukraine]. Ofitsiinyi sait: Retrieved from: <https://mms.gov.ua/fizichna-kultura/statistichna-zvitnist> (accessed: 22.03.2024) [in Ukrainian].

7. Pro zatverdzhennia Stratehii rozvytku fizychnoi kultury i sportu na period do 2028 r. : postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 4 lystopada 2020 r. № 1089 [On the approval of the Strategy for the development of physical culture and sports for the period until 2028: resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated November 4, 2020 No. 1089]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020> (accessed: 22.11.02.2024) [in Ukrainian].

8. Pro fizychnu kulturu i sport: Zakon Ukrainy № 3808–XII [On physical culture and sports: Law of Ukraine No. 3808–XII]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text> (accessed: 23.01.2024) [in Ukrainian].

9. Pro dostup do publichnoi informatsii: Zakon Ukrainy № 2939–VI [On access to public information: Law of Ukraine No. 2939–VI]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> (accessed: 17.02.2024) [in Ukrainian].

10. Pro zakhyst personalnykh danykh : Zakon Ukrainy № 2297–VI [On personal data protection: Law of Ukraine No. 2297–VI]. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/documents/2297vi-11567> (accessed: 18.02.2024) [in Ukrainian].

11. Pro publichni elektronni reiestry: Zakon Ukrainy № 1907–IX [On public electronic registers: Law of Ukraine No. 1907–IX]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1907-20#Text> (accessed: 19.02.2024) [in Ukrainian].

12. Pro oficijnu statystyku: Zakon Ukrainy № 2524–IX [On public electronic registers: Law of Ukraine No. 2524–IX]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text> (accessed: 15.02.2024) [in Ukrainian].

13. Pro zatverdzhennia “Polozhennia pro nabory danykh, yaki pidliahaiut opryliudnenniu u formi vidkrytykh danykh”: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 21 zhovtnia 2015 roku № 835 [On the approval of the “Regulations on data sets to be made public in the form of open data”: Resolution No. 835 of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated October 21, 2015]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF#Text> (accessed: 20.02.2024) [in Ukrainian].

14. Sosnin, O.V., & Kononets, M.O. Novi informatsiino-tekhnologichni realii komunikatsii v naukovo-osvitnii diialnosti yak zaporuka innovatsiinoho rozvytku suspilstva [New informational and technological realities of communication in scientific and educational activities as a guarantee of innovative development of society]. Retrieved from: [https://old-zdia.znu.edu.ua/gazeta/MONOGR\\_120.pdf](https://old-zdia.znu.edu.ua/gazeta/MONOGR_120.pdf) (accessed: 05.03.2024) [in Ukrainian].

15. Ellen Bell. (2024). Four things to prioritise when teaching students data literacy. University of East Anglia. Retrieved from: <https://www.timeshighereducation.com/campus/authors/ellen-bell> (accessed: 12.04.2024) [in English].

Dolynskiy Boris, Drazina (Dolgier) Evdokia, Romanenko Serhii

## STRATEGY FOR IMPROVING DATA LITERACY IN THE FIELD OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS

*Relevance of the problem. The sphere of physical culture and sports is a strategic participant in the process of forming a healthy and active nation, establishing Ukraine in the international arena, and creating a successful state in the world community. The current state of state policy is characterized by intensive European integration processes in all sectors of the economy. All vectors for the implementation of state policy in the field of physical culture and sports represent an array of data, the competent use of which ensures effective management of the development of the sports industry, organization of increasing the level of physical activity of the population, the use of sports infrastructure, and the inclusivity of physical culture, sports and health services. The strategy for increasing literacy in the field of data in the field of physical culture and sports is the basis of a competency-based approach in the process of training and personnel management of physical culture and sports organizations. The purpose of the study is to theoretically substantiate the essence of a strategic approach to improving data literacy in the field of physical education and sports. Research methods: analysis of special scientific and methodological literature, document analysis, system analysis, organizational analysis, system-functional analysis. Research results. Analysis, processing, safety of use and management of data in the field of physical culture and sports are constants of its development in the conditions of the information society. Digitalization of the processes of physical education, recreation and sports activities involves the creation of information projects for this process, support for digital start-ups and pilot projects, provision of public services in electronic form, regulatory consolidation of all types of digital interaction of the Ministry of Youth and Sports of Ukraine, subjects of the sphere and stakeholders, development of standards and platforms, portals.*

*Knowledge and information are used as their own economic resource in innovative activities in the field of physical culture and sports. The strategic directions for improving data literacy in the field of physical education and sports are: study and analysis of international and national legislation in the field of data; study, research and use best practices for standardizing high value data sets; study of national norms and regulations in the field of open data; the use of innovative lifelong learning technologies for education seekers, researchers and practitioners in the field of physical education and sports (conducting courses and seminars accompanied by tutors, expanding the content to fill training courses), the use of newsletters and systems.*

**Key words:** *competence, educational process, higher education applicants, scientists, specialists in the field of physical culture and sports.*